

Chambre des Représentants

SESSION 1972-1973.

31 OCTOBRE 1972

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 62 des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA PREVOYANCE SOCIALE (1)

PAR M. CALLEBERT.

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans une famille dont la mère est décédée, la jeune fille ménagère bénéficie d'allocations familiales jusqu'à l'âge de 25 ans. Par analogie, la présente proposition octroie le même bénéfice à la jeune fille qui s'occupe du ménage lorsque le père est décédé et que la mère doit travailler.

Sont actuellement assimilées à la mère décédée :

- 1° la mère divorcée, séparée de corps ou de fait;
- 2° la mère placée dans une institution pour cause de maladie mentale permanente;

(1) Composition de la Commission :

Président : M. De Paepe.

A. — Membres : MM. Callebert, De Mey, De Paepe, Plasman, Schyns, Van Herreweghe, Verhaegen, Mme Verlact-Gevaert. — MM. Basecq, Boeykens, Brouhon, Demets, Gondry, Vandenhove, Vanijlen. — MM. Borsu, D'haeseleer, Flamant, Niemegeers. — MM. Moreau, Payfa. — MM. Babylon, Olaerts.

B. — Suppléants : MM. Deneir, Diegenant, Pierret, Verhenne. — M. Burgeon, Mme Copée-Gerbinet, MM. Grégoire, Temmerman. — MM. Bonnel, Defraigne. — M. Maes. — M. Anciaux.

Voir :

171 (1971-1972) :

— N° 1 : Proposition de loi.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1972-1973.

31 OKTOBER 1972

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 62 van de gecoördineerde wetten betreffende de kinderbijslag voor werknemers.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE SOCIALE VOORZORG (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER CALLEBERT.

DAMES EN HEREN,

In een gezin waarin de moeder overleden is, wordt aan het meisje dat het huishouden waarneemt kinderbijslag verleend tot de leeftijd van 25 jaar. Naar analogie daarvan wil het onderhavige wetsvoorstel dat voordeel uitbreiden tot het meisje dat het huishouden waarneemt wanneer de vader overleden is en de moeder uit gaat werken.

Thans worden met de overleden moeder gelijkgesteld :

- 1° de uit de echt gescheiden moeder, de van tafel en bed gescheiden moeder, de in feite gescheiden moeder;
- 2° de moeder die wegens blijvende geestesziekte in een inrichting is geplaatst;

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer De Paepe.

A. — Leden : de heren Callebert, De Mey, De Paepe, Plasman, Schyns, Van Herreweghe, Verhaegen, Mevr. Verlact-Gevaert. — de heren Basecq, Boeykens, Brouhon, Demets, Gondry, Vandenhove, Vanijlen. — de heren Borsu, D'haeseleer, Flamant, Niemegeers. — de heren Moreau, Payfa. — de heren Babylon, Olaerts.

B. — Plaatsvervangers : de heren Deneir, Diegenant, Pierret, Verhenne. — de heer Burgeon, Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Grégoire, Temmerman. — de heren Bonnel, Defraigne. — de heer Maes. — de heer Anciaux.

Zie :

171 (1971-1972) :

— N° 1 : Wetsvoorstel.

3° la mère qui se trouve dans l'impossibilité absolue de vaquer à ses travaux ménagers pendant six mois au moins, par suite de maladie grave, cécité, paralysie ou impotence.

La proposition assimile au décès du père :

- 1° la séparation de fait;
- 2° le divorce.

Dans l'esprit des auteurs, le cas de séparation de corps doit également être assimilé au décès du père, comme il l'est actuellement à celui de la mère.

A leurs yeux, il doit y avoir similitude sur deux autres points :

- 1° la jeune fille ne peut exercer aucune activité autre que celle de ménagère;
- 2° il doit s'agir du remplacement de la « mère ».

Un erratum publié en fin de rapport tiendra compte de cette précision.

* * *

L'unanimité ne s'est pas faite au sujet de cette proposition de loi.

Tout d'abord, le Ministre a fait état de l'avis défavorable du comité de gestion de l'Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés, mais il souligne qu'il ne partage pas, entièrement l'argumentation développée à l'appui de cet avis qui méconnaît l'existence de l'article 62 dont la motivation est pourtant similaire à celle de la proposition de loi. Il considère que si celle-ci peut avoir des conséquences parfois regrettables, elle offre au moins l'avantage de constituer une étape supplémentaire vers la suppression de toute discrimination au détriment des femmes. En outre, elle peut aussi avoir d'heureux effets dans certains cas malheureux et socialement dignes d'intérêt.

Plusieurs membres ont ensuite attiré l'attention sur la répercussion défavorable de cette proposition sur la carrière professionnelle et les droits à la pension de la jeune fille.

Lorsque celle-ci se sera consacrée à des tâches ménagères jusqu'à l'âge de 25 ans, elle ne pourra que difficilement s'intégrer dans la vie professionnelle, l'absence de qualification professionnelle ne justifiant pas le salaire qui lui sera dû en fonction de son âge.

Sur le plan des droits à la pension, la jeune fille perdra 5/40mes ou devra faire valider ses cinq années manquantes par des versements qui constitueront pour elle une charge très lourde. Dans ces conditions il serait préférable que la mère veuve s'occupe elle-même de son ménage et que la jeune fille aille travailler.

Les revenus que la veuve pourra tirer d'une occupation occasionnelle autorisée cumulés avec sa pension de survie et les revenus du travail de la jeune fille permettront au ménage de vivre décemment.

L'auteur de la proposition ne partage pas ce point de vue. Il veut avant tout que la femme ait sur le plan de la sécurité sociale et de l'accès à la profession, les mêmes droits que l'homme. Dans cette optique, la veuve doit avoir le droit de travailler et de se voir attribuer comme l'homme qui travaille, des allocations familiales pour la jeune fille qui s'occupe du ménage.

3° de moeder die wegens ernstige ziekte, blindheid, verlamming of gebrekkigheid volledig ongeschikt is om haar huishouden gedurende ten minste zes maanden te verzorgen.

Volgens het wetsvoorstel worden met het overlijden van de vader gelijkgesteld :

- 1° de feitelijke scheiding;
- 2° de echtscheiding.

Volgens de auteurs moet ook de scheiding van tafel en bed worden gelijkgesteld met het overlijden van de vader, zoals thans reeds het geval is voor het overlijden van de moeder.

Naar hun mening moet op nog twee andere punten de toestand dezelfde zijn :

- 1° het meisje mag geen andere activiteit uitoefenen dan die van huishoudster;
- 2° het moet hier om een vervanging van de « moeder » gaan.

Met deze precisering wordt rekening gehouden in een erratum dat aan het einde van het verslag is opgenomen.

* * *

Dit wetsvoorstel vindt geen algemene instemming.

Eerst wijst de Minister op het ongunstige advies van het beheerscomité van de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers, ofschoon hij het zelf niet volledig eens is met de argumenten die worden aangehaald ter staving van dat advies, dat geen rekening houdt met het bestaande artikel 62 dat nochtans een gelijkaardige strekking als het wetsvoorstel heeft. Hij meent dat het wetsvoorstel, hoewel het soms betreurenswaardige gevolgen kan hebben, toch minstens een nieuwe stap betekent in de richting van de opheffing van de discriminatie tegen de vrouwen. Bovendien kan het eveneens gunstige gevolgen hebben in bepaalde ongelukkige gevallen die, sociaal gezien, de aandacht verdienen.

Vervolgens vestigen verscheidene leden de aandacht op de ongunstige weerslag van dit voorstel op de beroepsloopbaan en op het recht op pensioen van het meisje.

Wanneer dit meisje zich tot de leeftijd van 25 jaar met huishoudelijke taken zal bezighouden hebben, zal zij het moeilijk hebben om in het beroepsleven te worden opgenomen, aangezien haar gemis van beroepsbekwaamheid niet het loon wettigt waarop zij aanspraak zal kunnen maken wegens haar leeftijd.

Qua pensioen zal het meisje 5/40^e verliezen, ofwel zal zij haar vijf ontbrekende jaren moeten compenseren door middel van stortingen die voor haar een zeer zware last zullen zijn. Derhalve ware het beter dat de moeder die weduwe is, zelf voor haar gezin zorgt en dat het meisje uit gaat werken.

Dank zij de inkomsten die de weduwe zal halen uit een Gelegenheidsactiviteit die zij mag cumuleren met haar overlevingspensioen en de opbrengst van de arbeid van het meisje zal het gezin behoorlijk kunnen bestaan.

De auteur van het voorstel deelt deze zienswijze niet. Hij wenst in de eerste plaats dat de vrouw, op het stuk van de sociale zekerheid en de toegang tot het beroep, dezelfde rechten heeft als de man. In dat opzicht moet de weduwe het recht hebben te werken en, net als een man die werkt, kinderbijslag te ontvangen voor het meisje dat het huishouden doet.

C'est, selon lui, la seule possibilité de maintenir au ménage un niveau de vie correspondant à celui dont il jouissait avant le décès du père.

D'autre part la proposition laisse le choix à la mère soit de s'occuper de son ménage, soit de travailler. Ce choix est fondamental.

L'auteur fait enfin remarquer que les effets de sa proposition ne seront pas plus néfastes pour la carrière et l'accès à la profession de la jeune fille que ceux de la disposition actuelle de l'article 62, par. 3, 1°.

La crainte selon laquelle la mère pourrait forcer la jeune fille à s'occuper du ménage alors que cette dernière souhaite travailler ne doit pas être envisagée, car la législation sur les contrats de travail autorise la jeune fille à s'engager sans autorisation parentale.

La proposition est adoptée par 13 voix contre 3 et 3 abstentions.

Le Rapporteur,

Le Président,

Volgens hem is dit de enige mogelijkheid om de levensstandaard van het gezin op hetzelfde peil te houden als vóór het overlijden van de vader.

Voorts laat het voorstel de keuze voor de moeder open : ofwel het huishouden doen ofwel uit werken gaan. Het gaat hier om een fundamentele keuze.

De auteur merkt tenslotte op dat zijn voorstel voor de loopbaan en de toegang tot het beroepsleven van het meisje geen noodlottiger gevolgen heeft dan het thans bestaande artikel 62, par. 3, 1°.

Er is geen reden om te vrezen dat de moeder het meisje zou kunnen dwingen om het huishouden te doen, wanneer dit meisje liever zou gaan werken, want krachtens de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten kan het meisje immers een dergelijke overeenkomst aangaan zonder toestemming van de ouders.

Het voorstel wordt aangenomen met 13 tegen 3 stemmen en 3 onthoudingen.

De Verslaggever,

H. CALLEBERT.

De Voorzitter,

Pl. DE PAEPE.

ERRATUM.

Article unique.

A l'article unique, il y a lieu de libeller comme suit le deuxième alinéa :

« Les allocations familiales sont accordées jusqu'à cet âge en faveur de la jeune fille qui n'exerce aucune activité autre que celle de ménagère et qui s'occupe du ménage de la mère veuve, divorcée, séparée de corps ou de fait qui exerce une activité professionnelle ».

ERRATUM.

Enig artikel.

Het tweede lid van het enig artikel dient te luiden als volgt :

« Tot dezelfde leeftijd wordt kinderbijslag verleend ten behoeve van het meisje dat geen andere dan huishoudelijke arbeid verricht en dat het huishouden waarneemt van de moeder die weduwe is, van de uit de echt gescheiden moeder, van de van tafel en bed gescheiden moeder of van de in feite gescheiden moeder die een beroepsactiviteit uitoefent ».